

Recuperar l'equilibri perdut

Jordi Goula,
Periodista

D'UNS QUANTS MESOS ENÇÀ, quan et trobes amb algun empresari o comerciant, després de parlar una estona del tema recurrent del dia, la crisi, sempre llença un comentari final punyent de l'estil "ja sabem que això no rutlla, però els mitjans ens vàreu ben estovar el personal abans d'hora. Potser que us ho feu mirar". La gent del món acadèmic, la crítica, que tampoc no falta mai, et diuen: "Les coses van malament però ho tracteu amb tan poc rigor i poca creativitat...". Anem a parar a la mateixa plaça per un carrer diferent. Amics i coneguts no van més enllà de "mira, és que jo no hi entenc d'economia, ara bé, tot el que dieu des de fa molt de temps és tan negatiu que vénen ganas d'apagar la ràdio o la tele". Al capdavant, t'adones que el personal està esverat i té molta por.

I els qui escrivim, com ens ho prenem? Fem autocrítica o estem satisfets amb la feina feta? Cadascú fa el que sap i pot al millor possible. Encara que, atesa la gravetat del moment, potser que davant l'allau de crítiques hi reflexionem. Per a mi, hi ha tres fets cabdals i previs que no podem oblidar:

1. Estem dins una situació econòmica global d'una gravetat mai vista i economistes i polítics no semblen saber com sortir-ne.
2. La importància de l'economia en els mitjans, a diferència d'anterior crisis, així com el ressò de la informació després de la revolució d'Internet.
3. Probablement, l'estat d'ànim a l'hora d'escriure ve condicionat pels entorns individuals –molts de ben difícils– que travessa la professió.

Potser per això en molts moments –i ja portem un any i mig– hem caigut en la desmesura. Portades i titulars exagerats o tertúlies i enquestes al carrer, a cop

de micròfon, no han aportat cap informació i, en canvi, han generat més angoixa. Recordo les preguntes que a l'octubre feien ràdios i televisions a la gent sobre si sentien segurs els seus estalvis, quan tot eren rumors sobre la solvència de les entitats. On duia això? O el titular d'un diari nacional que ens informava que les famílies que s'havien acollit a la suspensió de pagaments s'havien quintuplicat al tercer trimestre

Ferran Pous

del 2008 i al text veies que no arribaven al centenar a tot Espanya. I la borsa?, amb el que s'ha dit ja no hauria d'existir... Excepcions? Potser sí, però queden i fan forat.

Parlar d'economia –i més en aquests temps– és anar al nucli de l'estat d'ànim de la persona. Aquesta és una responsabilitat addicional que tenim.

De totes maneres, encara que l'entorn actual ha influït, la desproporció no és tan sols d'ara. És possible que sigui per la forta competència entre mitjans –o per incompetències personals– però ja ve de lluny, encara que ningú ara ho recordi. Agafeu diaris de tres o quatre anys enrere. No en fèiem un gra massa ensabonant els que guanyaven molts diners amb el "totxo"?

On són ara molts d'aquells personatges? No els busqueu, no els trobareu. I quan engrescàvem la gent parlant dels beneficis meteòrics del metro quadrat o de la facilitat per comprar a crèdit amb els tipus baixos? No ens ho inventàvem, cert, n'era només el reflex i probablement el que volia sentir i llegir una societat embogida. Al capdavant, no som més que uns missatgers, ara bé, uns missatgers qualificats que tenim la tendència i el defecte d'anar a favor del cicle, multiplicar-lo, i no sempre estem disposats a travessar l'epiteli dels fets.

Quan les coses anaven bé ningú no ens criticava... perquè l'exageració esbiaixada a l'alça volia dir més negoci per a molts que ara remuguen. I potser llavors vàrem engrescar el personal amb tanta o més força, com ara l'hem desanimat..., i amb el mateix poc rigor. Amb una diferència petita de temps hem viscut les dues cares de la moneda d'un sistema que avui fa aigües per totes bandes, perquè la desmesura –malaauradament– no és un mal propi dels mitjans, sinó d'una societat que ha tingut en els diners l'única fita i s'ha cregut que era possible viure pel damunt de les seves possibilitats, substituint l'esforç pel crèdit. Ara el crèdit

"Hem caigut en la desmesura. Portades i titulars exagerats, tertúlies i enquestes al carrer que han generat més angoixa"

ha dit adéu i queda l'esforç per a qui el vulgui o el pugui fer. La desproporció s'ha acabat i cal buscar urgentment un nou equilibri. I no oblidem que una de les víctimes d'aquesta cultura del diner fàcil ha estat la idea fundacional de la premsa com a servei públic. No tot s'hi val.